
De invloed van sociaal kapitaal op de mate van succes van mannen en vrouwen binnen de bedrijfselite.

Master thesis

Naam: Jennifer Liedtke

Studentnummer: 436498

Vak: Master thesis FSWS575

Datum: 18-6-2017

Supervisor: R.M.M.W.E. Timans

Tweede lezer: W. Doff

**Aantal woorden (incl. referenties & bijlages):
8476**

Abstract

This study explores the relationship between social capital and the amount of success of an individual and if gender influences this relationship. The data for this research study was acquired from the '*BBC Great British Class Survey, 2011-2013*'.

First, the study focuses on what social capital is and why it could be a good mechanism to explain the amount of success of a person. Next is explained why this relationship could be different for both genders.

The results show that there is a significant relationship between social capital and the amount of success of an individual. Gender however has no influence on the relationship between social capital and the amount of success of an individual.

Keywords: amount of success, gender, social capital

Inleiding: een ondervertegenwoordigde groep

In een *factsheet* van de European Commission (2015) over gendergelijkheid binnen *corporate boards* wordt de huidige stand van zaken in Europa besproken. Uit de data blijkt dat er in veel Europese landen weinig vrouwen in het bestuur zitten. Terwijl gesteld wordt dat men door het benutten van de capaciteiten van hoogopgeleide vrouwen de financiële prestaties van een organisatie kan verbeteren (European Commission, 2015).

Op grond van deze tegenstrijdige uitkomsten kan men zich afvragen hoe het komt dat vrouwen in de top van het bedrijfsleven, ofwel de bedrijfselite, ondervertegenwoordigd zijn. Fennema en Huibert (2004) geven aan dat het woord 'elite' een breed begrip is, wat goed afgebakend dient te worden. Met de bedrijfselite worden personen bedoeld die de hoogste functies in een onderneming bekleden, zoals binnen de raad van bestuur, raad van commissarissen en de *Chief Executive Officer's* (CEO's) (Fennema & Huibert, 2004). In dit onderzoek zal gekeken worden naar het topmanagement, dit bestaat uit de hoge managementlaag, net onder de bedrijfselite. Bij deze managementlaag kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de senior managementfuncties binnen organisaties. Hoe komt het dat veel meer mannen dan vrouwen de stap van deze topmanagement functies naar de bedrijfselite maken?

Een algemene verklaring voor de rol van vrouwen binnen het bedrijfsleven wordt aangedragen door Bittman, England, Sayer, Folbre en Matheson (2003). Zij stellen dat de rol van de vrouw teruggeleid kan worden naar de traditionele verdeling tussen mannen en vrouwen op basis van genderrollen (Bittman et al., 2003). Echter is niet duidelijk of deze algemene verklaring ook toegepast kan worden op een specifieke groep vrouwen, namelijk de vrouwen in het topmanagement. Hetzelfde geldt voor het glazen plafond. Dit wordt vaak

als algemene verklaring aangedragen voor de beperkte doorstroom van vrouwen naar de top. Echter is onduidelijk of het daadwerkelijk het glazen plafond is voor deze belemmering zorgt of dat er een ander mechanisme achter schuil gaat. De theorie van Bourdieu (1989) over verschillende kapitaalvormen wordt vaak gebruikt om elites te bestuderen. Met behulp van de diverse kapitaalvormen zou men zijn positie in de top kunnen bereiken. Hoewel alle kapitaalvormen van belang zijn binnen het concept van Bourdieu (1989), is er in dit geval ervoor gekozen om sociaal kapitaal uit te lichten. Sociaal kapitaal wordt namelijk door diverse auteurs als belangrijke variabele gezien om elites, en in dit geval het topmanagement, te beschrijven (Heemskerk, 2007; Mizruchi, 1996). Daarnaast geven De Janasz en Forret (2008) aan dat met het eigen netwerk succes binnen de carrière behaald kan worden. Dit succes wordt door zowel vrouwen als mannen op dezelfde manier beschouwd. Geld is namelijk voor beide geslachten uiteindelijk een teken voor succes binnen hun carrière (Deutsch, Roska & Meeske, 2003; Prince, 1993). De vraag is echter of sociaal kapitaal ook het onderscheid in de mate van succes tussen mannen en vrouwen kan verklaren. De zoektocht naar het mechanisme dat het onderscheid tussen mannen en vrouwen kan verklaren leidt tot de volgende onderzoeksvraag: *“Wat is de invloed van geslacht op het verband tussen sociaal kapitaal en mate van succes binnen de bedrijfselite?”*.

Uit de bovenstaande *factsheet* komt naar voren wat de stand van zaken is met betrekking tot de vrouwen aan de top van het bedrijfsleven binnen Europa. Het doel van deze scriptie is om te onderzoeken welk mechanisme mogelijk een verklaring kan bieden voor de ondervertegenwoordiging van vrouwen aan de top van het bedrijfsleven. Hierbij ligt de focus op de senior managementfuncties binnen het bedrijfsleven. Er dienen theoretische verklaringen gevonden te worden, die het onderscheid tussen mannen en vrouwen binnen het topmanagement kunnen verklaren en mogelijke mechanismen kunnen achterhalen die een verklaring kunnen bieden voor de beperkte doorstroom van vrouwen naar de bedrijfselite. Daarnaast zal besproken worden waarom het van belang is dat er meer vrouwen binnen de top van het bedrijfsleven komen werken. De hierop volgende literatuurverkenning is gebaseerd op de *literature review* die voor het vak ‘*Governance in Contemporary Society*’ is geschreven, ter voorbereiding op de master thesis (Liedtke, 2017).

Maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie

Veel empirisch onderzoek is gericht op één doelgroep en niet op de vergelijking tussen mannen en vrouwen. Deze focus op één doelgroep, zoals in het onderzoek van Merens, Henderikse en Pouwels (2015) vormt een gemis binnen de wetenschap. Op grond daarvan is het relevant de theorie van Bourdieu (1989) die zich richt op elites te gebruiken en hierbij zowel mannen als vrouwen met elkaar te vergelijken.

Het verkrijgen van inzicht in de redenen van de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de top van het bedrijfsleven vormt een deel van de maatschappelijke relevantie. Zo is er een maatschappelijke discussie gaande waarin aandacht wordt geschonken aan quota en streefcijfers die het aandeel van vrouwen in de top zouden moeten vergroten (SCP, 2016). Indien een mechanisme achterhaald kan worden dat de beperkte doorstroom van vrouwen naar de top kan verklaren, kan hier beleidsmatig op ingespeeld worden. Een ander deel van de relevantie wordt gevormd door de bedrijven die in de literatuur genoemd worden. Zo zijn organisaties er bijvoorbeeld bij gebaat om hun productiviteit te verhogen en wordt op basis van het *functionalistic argument* gesteld dat dit mogelijk is als er meer vrouwen in de top zitten (Heemskerk & Fennema, 2014). Daarnaast vormt diversiteit ook een belangrijk factor binnen organisaties, zo wees onderzoek van Heemskerk en Fennema (2014) uit. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen bijdragen aan beleid dat organisaties maken en uitwijzen op welke manier de organisaties nog beter kunnen inspelen op de sterktes en zwaktes van beide geslachten. Indien organisaties beter weten waarom er weinig vrouwen van het topmanagement naar de bedrijfselite doorstromen, kunnen zij hierop inspelen en de doorstroom naar de top stimuleren.

Theoretisch kader: sociaal kapitaal en mate van succes

Bourdieu (1989) beschrijft diverse vormen van kapitaal. Dit zijn economisch kapitaal, cultureel kapitaal, sociaal kapitaal en symbolisch kapitaal. Deze verschillende kapitaalvormen zorgen voor onderscheid tussen verschillende 'klassen' binnen de maatschappij. Met economische kapitaal, wordt het financiële vermogen van een persoon bedoeld. Hierbij kan men zowel denken aan geld als aan andere financiële activa. Bij het culturele kapitaal komen meer aspecten kijken. Deze vorm is namelijk terug te zien op drie verschillende wijzen. De belichaamde vorm houdt in dat het kapitaal wordt toegepast op een individu (een persoon). De geobjectiveerde staat daarentegen heeft betrekking op kunstvormen, zoals bijvoorbeeld

schilderijen of boeken. Tot slot hangt de geïstitutionaliseerde vorm van cultureel kapitaal samen met de opleiding van een persoon die terug te zien is aan de hand van een diploma. Ten derde is er het symbolisch kapitaal, waarin status en eer centraal staan (Bourdieu, 1989).

De laatste kapitaalvorm is de kapitaalvorm die binnen dit onderzoek gebruikt zal worden als onafhankelijke variabele, namelijk het sociaal kapitaal. Binnen deze kapitaalvorm spelen de mensen binnen het eigen netwerk een rol. Elke persoon in dit netwerk heeft weer zijn eigen sociaal kapitaal, dat ook bestaat uit een netwerk van verschillende mensen. De verschillende contacten, ofwel netwerken van alle individuen binnen het eigen netwerk kunnen invloed hebben op het eigen kapitaal (ibid). Hoe meer gebruik gemaakt wordt van het eigen netwerk, hoe hoger de waarde van het sociaal kapitaal is. Dit zorgt er wederom voor dat het sociaal kapitaal bruikbaar wordt om de eigen positie te verbeteren en succes binnen de carrière te behalen. De Janasz en Forret (2008) geven aan dat het hebben van sociale vaardigheden en een netwerk cruciaal zijn om persoonlijk succes en succes binnen de carrière te bereiken. Dit is dan ook de reden waarom verwacht wordt dat sociaal kapitaal het mechanisme vormt dat de doorstroom naar de top van het bedrijfsleven beïnvloed. Om deze redenen kan verwacht worden dat sociaal kapitaal iemand succesvoller maakt in het bedrijfsleven. Dit leidt dan ook tot de eerste hypothese: *“Er is een verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes”*.

Sociaal kapitaal en de netwerkbenadering

Tussen organisaties ontstaan netwerken uit de onderlinge verbindingen tussen deze organisaties. Dit blijkt uit het onderzoek van Mizruchi (1996). Binnen de theorie van *interlocks* gaat het erom dat commissarissen en leden van de raad van bestuur binnen verschillende organisaties commissariaten bekleden bij andere bedrijven en daardoor een verbinding tussen de bedrijven vormen. De verschillende individuen vormen door de verbindingen een netwerk (Mizruchi, 1996).

Heemskerk (2007) beschrijft binnen deze benadering een netwerkbenadering die *the old boys network* genoemd wordt. Dit netwerk bestaat uit een hechte groep elitaire mensen, die een netwerk vormen. Soms gaan deze relaties terug naar verschillende generaties binnen een familie. Als men probeert de netwerkbenadering van Heemskerk (2007) te koppelen aan Bourdieu (1989) kan men stellen dat deze benadering een bepaalde vorm van sociaal

kapitaal meet. Volgens Heemskerk (2007) speelt deze netwerkvorm echter geen grote rol meer in de bedrijfselite. Er is namelijk minder sprake van een collectief netwerk, maar meer van individueel succes (Heemskerk, 2007). In de Emancipatormonitor van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP, 2016) wordt echter beschreven dat deze netwerken nog wel degelijk binnen het hedendaagse bedrijfsleven terug te zien zijn. Men stelt dat *the old boys network* vrouwen belemmert in de doorstroom naar topfuncties (SCP, 2016). Vanuit een historisch perspectief kan daarentegen gesteld worden dat genderrollen voor de mate van sociaal kapitaal van vrouwen hebben gezorgd. Zo beschrijven Bittman et al. (2003) dat de genderrollen zijn ontstaan doordat er normen zijn die mensen beïnvloeden in hun gedrag. Zo doen mannen weinig in het huishouden en zijn vrouwen eerder bereid huishoudelijk werk te verrichten (Bittman et al., 2003).

Door de uitkomsten van het SCP (2016) en Heemskerk (2007) kan geconcludeerd worden dat het moeilijk is om in bestaande netwerken binnen te treden. Deze drempel zou gedeeltelijk kunnen verklaren waarom er geen vrouwen binnen deze netwerken aanwezig zijn. Daarnaast beschrijft Lin (2000) dat mannen een groter netwerk hebben. Dit komt doordat zij veel contacten met andere mannen hebben en in hogere posities binnen hiërarchieën zitten dan vrouwen (Lin, 2000). Deze redenering leidt dan ook tot de tweede hypothese, welke als volgt luidt: *“Vrouwen hebben minder sociaal kapitaal dan mannen en hebben daardoor minder succes”*.

In de bovenstaande hypothese wordt sociaal kapitaal als reden voor de mate van succes gebruikt, daarnaast zijn er ook andere verklaringen te vinden. Een andere verklaring voor een tekort van het aantal vrouwen binnen het topmanagement kan gevonden worden in het eerdergenoemde onderzoek van Bittman et al. (2003). Binnen dit onderzoek wordt gesteld dat de rol van vrouwen binnen het bedrijfsleven door genderrollen is beïnvloed en bovendien hierdoor kan voortbestaan. Om te achterhalen of geslacht invloed heeft op het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes, zal het onderscheid tussen mannen en vrouwen in dit onderzoek onderzocht worden.

De doorbraak van het glazen plafond

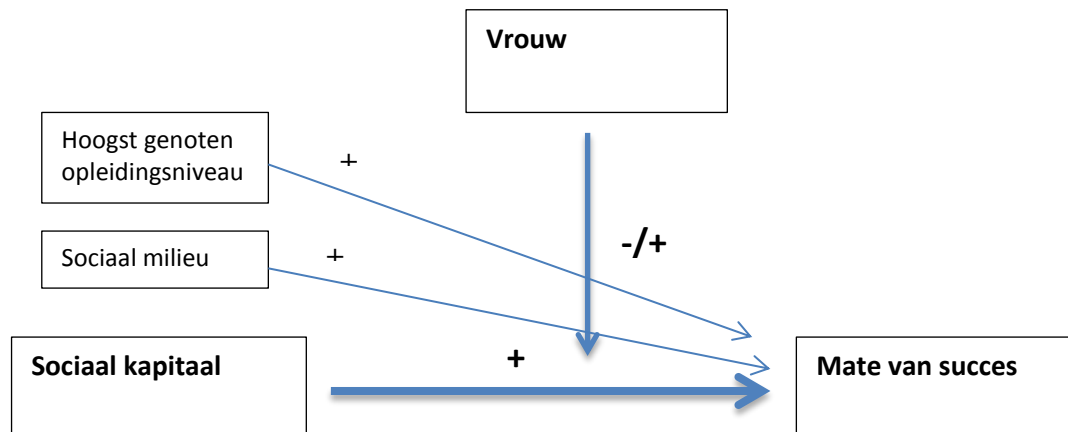
Mishra en Jhunjunwala (2013) beschrijven dat het onderscheid tussen mannen en vrouwen in de vorm van genderongelijkheid ook terug te zien is binnen het *glass ceiling effect*, ook wel bekend als het glazen plafond (Mishra & Jhunjunwala, 2013). Dit effect houdt in dat

vrouwen als ongeschikt worden beschouwd voor topfuncties en daarom niet worden geworven, terwijl zij wel over de juiste kwalificaties beschikken. De groep vrouwen die genoeg ervaring heeft, bereidheid toont om veel te reizen en lange werkdagen te maken is echter klein (Mishra & Jhunjunwala, 2013). Merens et al. (2015) beschrijven dat organisaties deze beperkingen, waar vrouwen tegenaan lopen, proberen tegen te gaan. De organisaties doen dit door middel van het aanbieden van maatregelen die de combinatie van het privé- en werkleven vergemakkelijken. Deze maatregelen kunnen bestaan uit aangepaste of flexibele werktijden, maar ook een flexibele werkplek of de mogelijkheid om thuis te werken (Merens et al., 2015).

Ook Mishra en Jhunjunwala (2013) benadrukken net als Heemskerk en Fennema (2014) de voordelen van diversiteit binnen de raad van een organisatie, omdat de eigenschappen van mannen en vrouwen elkaar aanvullen. Waar het analytische vermogen van mannen beter is, zijn vrouwen beter in staat om relaties met anderen op te bouwen (Mishra & Jhunjunwala, 2013). Hierdoor zou een combinatie van mannen en vrouwen voor succes moeten zorgen (Mishra & Jhunjunwala, 2013). Daarnaast geeft Moore (1990) aan dat vrouwen vergeleken met mannen een groter persoonlijk netwerk hebben met meer *kin* (familie) relaties, maar minder *nonkin* relaties. Mannen zijn gericht op de *nonkin* relaties, die op het werk met collega's ontstaan. Vrouwen daarentegen hebben binnen hun persoonlijk netwerk meer verschillende soorten relaties en een hogere mate van relaties (Moore, 1990). Het feit dat Moore (1990) aangeeft dat vrouwen socialer zijn en Mishra en Jhunjunwala (2013) beschrijven dat vrouwen beter relaties met anderen op kunnen bouwen leidt tot de derde hypothese: *"Vrouwen hebben meer sociaal kapitaal dan mannen en daardoor meer succes"*.

Uit hypothese twee en drie blijkt dat de theorie tot de verwachting leidt dat er een verschil is tussen mannen en vrouwen betreffende het hoofdverband. Door middel van beide hypothesen wordt kort samengevat onderzocht of het effect van sociaal kapitaal verschilt voor mannen en vrouwen.

Conceptueel model

Figuur 1: Conceptueel model.

In het conceptueel model dat in Figuur 1 te zien is, worden de bevindingen uit het theoretische kader door middel van de hypothesen schematisch samengevat. Het hoofdverband is de invloed van sociaal kapitaal op de mate van succes. Dit verband vormt de eerste hypothese. De invloed die geslacht hierop uitoefent wordt getoetst door hypothese twee en drie. Waarbij in hypothese twee wordt gesteld dat het zijn van een vrouw een negatief effect heeft op het hoofdverband. In hypothese drie daarentegen heeft het zijn van een vrouw een positief effect op het hoofdverband. Hoewel beide hypothesen meten of er 'een verband of verschil' is tussen mannen en vrouwen wat betreft het hoofdverband, is ervoor gekozen om deze hypothesen op te splitsen gezien de twee verschillende theoretische achtergronden.

De mate van succes kan wellicht ook verklaard worden door een andere variabele, namelijk hoogst genoten opleidingsniveau dat gezien kan worden als onderdeel van het cultureel kapitaal (Bourdieu, 1989). Door Judge, Cable, Boudreau en Bretz JR (1995) wordt namelijk aangegeven dat de opleiding het (financiële) succes kan voorspellen. Om te controleren of het hoofdverband niet beter verklaard kan worden aan de hand van het hoogst genoten opleidingsniveau, wordt het hoofdverband hierop gecontroleerd. Tot slot zal het hoofdverband gecontroleerd worden voor het sociale milieu van een persoon, daarmee wordt de familiale achtergrond bedoeld. Deze achtergrond oftewel herkomst vormt een onderdeel binnen het culturele en sociale kapitaal dat een persoon vanuit huis door middel

van de opvoeding meekrijgt (Bourdieu, 1989). Het sociaal kapitaal kan hierdoor vererfd worden. Het doel van deze controlevariabele is om de invloed van het geërfde sociale kapitaal en het culturele kapitaal uit te sluiten. Daarnaast kan zo het effect van sociaal kapitaal geïsoleerd worden.

Data en methode

Data

Er is een kwantitatief onderzoek uitgevoerd dat gebaseerd is op de kapitaal theorie van Bourdieu (1989). Om dit te kunnen onderzoeken is er gebruik gemaakt van de '*BBC Great British Class Survey, 2011-2013*'. Uit de factsheet van de European Commission (2015) blijkt namelijk dat er slechts acht Europese landen zijn waarin meer dan een kwart van het bestuur vrouwelijk is. Het Verenigd Koninkrijk staat op plaats vijf binnen deze dataset, met een percentage van 25,9% (European Commission, 2015). Sinds 2015 is het aantal vrouwen binnen bestuurlijke functies in kleine mate gestegen. Zo geeft de European Commission (2016) weer dat er inmiddels tien Europese landen zijn waarin meer dan een kwart van het bestuur vrouwelijk is. In het Verenigd Koninkrijk heeft er ook een kleine toename plaatsgevonden, met 27,1% staan zij op plaats acht (European Commission, 2016). Gezien het feit dat het Verenigd Koninkrijk een relatief grote groep vrouwen binnen de top van het bedrijfsleven heeft, is het interessant om deze groep te onderzoeken. De '*BBC Great British Class Survey, 2011-2013*' is een database die ontstaan is uit een samenwerking tussen de British Broadcasting Corporation (BBC) Lab UK, BBC Current Affairs en een onderzoeksteam (The Uk Data Service, 2017). Binnen het onderzoek was het doel om de klassen binnen het Verenigd Koninkrijk op een nieuwe manier in kaart te brengen. Door gebruik te maken van *social media platforms* zoals Facebook en Twitter, waren er veel respondenten. Door de survey via de BBC te verspreiden kon men 326.712 respondenten bereiken waarvan 298.571 uit het Verenigd Koninkrijk (The Uk Data Service, 2017). Het gaat hierbij om een non-representatieve groep, het doel van dit onderzoek is namelijk juist een hele specifieke groep te bereiken. Savage en Williams (2008) geven aan dat deze specifieke elitegroep in surveyonderzoeken vaak niet goed naar voren komt, omdat zij een smalle 'onzichtbare' groep vormen. Echter is deze specifieke groep in deze survey oververtegenwoordigd en daardoor is deze data geschikt om te gebruiken voor dit onderzoek. In dit onderzoek wordt er gekeken naar een specifieke groep mensen uit de database, gezien dit feit is het

noodzakelijk om een filtervariabele aan te maken. In tabel 1 is de onderzoekspopulatie weergegeven. De manier waarop de filtervariabele is aangemaakt, wordt in de operationalisering toegelicht.

Ondanks het feit dat deze data geschikt is voor dit onderzoek, zitten er ook een aantal beperkingen aan vast. Binnen deze survey gaat het om een specifieke onderzoekspopulatie, de resultaten zijn daarom niet te generaliseren. Daarnaast is het onderzoek binnen één land verricht, waardoor er wederom slechts uitspraken over het Verenigd Koninkrijk gedaan kunnen worden. Tot slot wordt er gebruik gemaakt van bestaande data, waardoor het niet mogelijk is om alle begrippen te meten of te operationaliseren zoals men dit zelf had willen doen.

Tabel 1
Onderzoekspopulatie
Alleenstaande voltijd werkende senior-managers.

	N	Percentage
Vrouwen	4311	47.5
Mannen	4762	52.5
Totaal	9073	100

Operationalisering

De onafhankelijke variabele

Om binnen de 'BBC Great British Class Survey, 2011-2013' (The UK Data Service, 2017) sociaal kapitaal te kunnen meten is gebruik gemaakt van de CAMSIS-score (CAMSIS, 2012). Dit is een score die de samenstelling van de contacten (beroepen) meet binnen het netwerk van een persoon. Deze score wordt aangetoond met de variabele 'skmean' en meet of een persoon een netwerk heeft met hoge of lage functies (CAMSIS, 2012). Door sociaal kapitaal met deze variabele te meten, wordt er een kwaliteitsmeting van sociaal kapitaal uitgevoerd. Daarnaast wordt sociaal kapitaal ter controle door een schaalvariabele gemeten die is gemaakt aan de hand van vraag 12, waarin 37 beroepen worden weergegeven en men dient te beantwoorden of men iemand binnen dit beroep kent (The UK Data Service, 2017). Deze schaalvariabele meet de kwantiteit van het sociaal kapitaal. De stelling die bij vraag 12 gegeven wordt luidt als volgt: 'Beantwoord voor elk van de onderstaande beroepen of u iemand kent die dit beroep uitoefent. Als u niemand kent die dit beroep uitoefent of deze

persoon alleen via het werk kent, beantwoord de vraag dan met: nee'. (The UK Data Service, 2017).

De afhankelijke variabele

De afhankelijke variabele 'mate van succes' zal gemeten worden aan de hand van het inkomen van de respondent, dit vormt de maatstaf voor succes. Deutsch et al. (2003) en Prince (1993) beschrijven dat zowel vrouwen als mannen geld als een teken van succes, aanzien en macht beschouwen, om deze reden vormt het inkomen een valide meting van succes. Het inkomen van de respondent wordt gemeten aan de hand van kan gemeten worden vraag 36, welke luidt: 'Wat is het jaarlijks inkomen van uw gehele huishouden na het aftrekken van de belasting?' (The UK Data Service, 2017). De respondent dient deze vraag te beantwoorden in inkomen in cijfers (in de vorm van categorieën), hierbij zijn er 24 antwoordmogelijkheden waarbij een begin- en eindbedrag wordt aangegeven voor de desbetreffende categorie. Door een hercodering bestaat deze vraag nu uit vier antwoordmogelijkheden, dit zorgt ervoor dat de analyse uiteindelijk overzichtelijker is. Voor alle vier categorieën zijn de inkomenscategorieën meegenomen die binnen 25% vallen. Categorie één bestaat uit de eerste 25%, categorie twee uit 25-50% enzovoort. Om te waarborgen dat hierbij het individuele inkomen van het huishouden gemeten wordt, is er een filtervariabele aangemaakt. Deze filtervariabele zorgt ervoor dat alleen alleenstaanden in het onderzoek zijn meegenomen.

Vraag 38 vormt binnen dit onderzoek een alternatieve maatstaf voor de mate van succes, deze vraag meet namelijk de waarde van andere financiële activa (naast het huis). Vraag 38 luidt als volgt: 'Wat is de waarde van uw spaargeld, naast de waarde van uw huis? (inclusief pensioen, aandelen, etc.)' (The UK Data Service, 2017). De antwoordmogelijkheid dient in cijfers ingevuld te worden. Ook deze antwoordmogelijkheden zijn gehercodeerd tot vier categorieën, om dit binnen de analyse overzichtelijker te maken. Door deze alternatieve variabele toe te voegen kan men achterhalen of het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes beter verklaard kan worden door het jaarlijks inkomen of door de financiële activa. De controle variabele voor het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes wordt gevormd door vraag 8, waarin de respondent wordt gevraagd naar zijn of haar hoogst genoten opleidingsniveau. Vraag 8 luidt als volgt: 'Wat is het hoogst genoten opleidingsniveau dat u bereikt heeft?' (The UK Data Service, 2017). De

antwoordmogelijkheden hierbij bestaan uit zeven opties, die het niveau van opleiding in een categorie weergeven. Deze zeven categorieën zijn gehercodeerd tot drie categorieën, namelijk laag, middel en hoog. Tot slot zal het hoofdverband gecontroleerd worden voor het sociale milieu waarin een persoon is opgegroeid. De reden hiervoor is dat deze familieachtergrond via cultureel kapitaal ook een effect op sociaal kapitaal kan hebben. Om dit te controleren zal vraag 29 gebruikt worden. Binnen deze vraag wordt er gekeken naar de gezinssituatie van een persoon toen hij of zij 14 jaar oud was. De stelling luidt als volgt: 'Selecteer één box die het beste het beroep van de kostwinnaar beschreef' (The Uk Data Service, 2017). Hierbij is er een keuzemogelijkheid uit negen verschillende beroeps categorieën. Binnen deze categorieën heeft eveneens een hercodering plaatsgevonden, waarbij de beroeps categorieën net als bij het opleidingsniveau bestaan uit drie groepen: laag, middel en hoog. Hierbij zijn de simpele en routinematige beroepen onder de noemer 'laag' geplaatst. Binnen 'middel' vallen managementfuncties op gemiddeld niveau, junior-managers en andere professionals in het middenmanagement. De categorie 'hoog' bestaat slechts uit de senior-managers, omdat zij in dit onderzoek de hoogste beroeps categorie vormen.

Modererende variabele en afbakening doelgroep

Voor de afbakening van de doelgroep is een filtervariabele aangemaakt. Om ervoor te zorgen dat alleen het topmanagement in het onderzoek wordt meegenomen is gebruik gemaakt van vraag 24, welke luidt: 'Selecteer de box waarin het werk dat uw doet het beste beschreven wordt' (The Uk Data Service, 2017). Hierbij zijn de '*senior-managers and administrators*' geselecteerd. Daarnaast zijn door middel van vraag 21, alleen de mensen in de selectie meegenomen die voltijd werken. Deze vraag luidt: 'Welke werkstatus is op uw van toepassing?'. Hierbij gaat het om de huidige werkstatus (The UK Data Service, 2017). Tot slot is vraag 40 gebruikt om alleen mensen te selecteren die alleenstaand zijn. Dit was de vraag: 'Wat is uw burgerlijke staat?' (The Uk Data Service, 2017). Om zowel de selectie van werkstatus als burgerlijke staat te kunnen maken zijn beide variabelen gehercodeerd tot een dummyvariabele. Door deze filtervariabele aan te maken is een doelgroep ontstaan waarin slechts alleenstaande senior-managers zitten die voltijd werken (zie tabel 1). Het onderscheid op basis van geslacht wordt met vraag 39 gemaakt, waarin de respondent gevraagd wordt om aan te geven of hij of zij een man of vrouw is (The Uk Data Service, 2017).

Door middel van deze vraag is ook een interactievariabele opgesteld die bestaat uit een vermenigvuldiging van geslacht en sociaal kapitaal. In tabel 2 is informatie over alle variabelen uit het conceptueel model opgenomen.

Tabel 2
Beschrijvende tabel over de variabelen uit het conceptueel model

	N.	Std. dev.	Gemiddelde	Bereik
Geslacht	9073	0.499	1.52	1-2
Sociaal kapitaal (skmean)	9055	7.985	53.834	0-86
Sociaal kapitaal (schaalvariabele)	9073	0.160	0.400	0-1
Jaarlijks inkomen huishouden	9073	1.115	2.047	1-4
Spaargeld	9073	1.075	2.182	1-4
Opleidingsniveau	8966	0.661	2.685	1-3
Sociaal milieu	9073	0.765	2.195	1-3

Analysemethode

Door een ordinale logistische regressieanalyse uit te voeren kan gemeten worden of de hoeveelheid sociaal kapitaal invloed uitoefent op de mate van succes van een persoon binnen het topmanagement. Voor deze analysemethode is gekozen, omdat de afhankelijke variabele uit het conceptuele model ordinaal geschaald is. In een ordinale logistische regressieanalyse worden diverse categorieën tegenover elkaar gezet en een kansberekening tussen deze categorieën uitgevoerd. In deze berekening wordt de waarschijnlijkheid dat iemand in een bepaalde categorie van de afhankelijke variabele wordt ingedeeld in kaart gebracht. Hierbij kan zowel de kans berekend worden dat iemand in een bepaalde categorie, of in een lagere categorie zit. Dit zijn de berekeningen die SPSS uitvoert.

Binnen het conceptuele model vormt de 'hoeveelheid sociaal kapitaal' de onafhankelijke variabele en de 'de mate van succes' de afhankelijke variabele. Dit wordt gemodereerd voor geslacht. De modererende variabele maakt duidelijk hoe het verband tussen 'hoeveelheid sociaal kapitaal' en 'de mate van succes' verandert. Daarnaast kan het hoogst genoten opleidingsniveau als controle variabele dienen voor het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes. Deze controle variabele dient te controleren of de mate van succes (afhankelijke variabele) niet beter verklaard kan worden door een andere variabelen dan de onafhankelijke variabele die in het conceptueel model staat. In dit

onderzoek geldt, dat onderzoeksresultaten significant zijn als het significantieniveau lager ligt dan 0.05.

Resultaten

Tabel 3
 Correlatiematrix vrouwen

		Jaarlijks inkomen huishouden	Sociaal kapitaal (skmean)	Opleidingsniveau	Sociaal milieu
Jaarlijks inkomen huishouden	Correlatie	1			
	Sig.	.			
	N.	4311			
Sociaal kapitaal (skmean)	Correlatie	.246	1		
	Sig.	.000	.		
	N.	4306	4306		
Opleidingsniveau	Correlatie	.033	.129	1	
	Sig.	.031	.000	.	
	N.	4311	4306	4311	
Sociaal milieu	Correlatie	.038	.048	.129	1
	Sig.	.012	.002	.000	.
	N.	4311	4306	4306	4311

In deze correlatiematrix (zie tabel 3) zijn de onderlinge verbanden tussen de diverse variabelen in beeld gebracht. Door deze schematische weergave kan men een idee krijgen over de houdbaarheid van de opgestelde hypothesen. Voor vrouwen is het verband tussen sociaal kapitaal en het jaarlijks inkomen zwak, positief en significant ($r=.246$, $p<.000$). Het verband tussen opleidingsniveau en het jaarlijks inkomen is voor vrouwen tevens zwak, positief en significant ($r=.033$, $p<.05$). Dit verband blijft zwak, positief en significant voor opleidingsniveau en sociaal kapitaal ($r=.129$, $p<.000$). Indien het verband tussen sociaal milieu en het jaarlijks inkomen in kaart gebracht wordt ziet men dat dit verband voor vrouwen zwak, positief en significant is ($r=.038$, $p<.05$). Het zwakke, positieve en significante verband blijft zichtbaar tussen sociaal milieu en sociaal kapitaal ($r=.048$, $p<.01$). Hoewel de correlatie toeneemt voor het verband tussen sociaal milieu en opleidingsniveau, blijft het verband voor vrouwen zwak, positief en significant ($r=.129$, $p<.000$).

Tabel 4
 Correlatiematrix mannen

		Jaarlijks inkomen huishouden	Sociaal kapitaal (skmean)	Opleidingsniveau	Sociaal milieu
Jaarlijks inkomen huishouden	Correlatie	1			
	Sig.	.			
	N.	4762			
Sociaal kapitaal (skmean)	Correlatie	.270	1		
	Sig.	.000	.		
	N.	4749	4749		
Opleidingsniveau	Correlatie	.052	.168	1	
	Sig.	.000	.000	.	
	N.	4762	4749	4762	
Sociaal milieu	Correlatie	.059	.083	.168	1
	Sig.	.000	.000	.000	.
	N.	4762	4749	4749	4762

In de bovenstaande tabel zijn dezelfde verbanden voor mannen in kaart gebracht. Zoals in tabel 4 te zien is bestaat er voor mannen een positieve zwakke en significante samenhang tussen het jaarlijks inkomen en het sociale kapitaal van een persoon ($r=.270$, $p < .000$). Tussen het opleidingsniveau en het jaarlijks inkomen is voor mannen eveneens een zwakke significante samenhang zichtbaar, welke positief is ($r=.052$, $p < .000$). De samenhang tussen opleidingsniveau en sociaal kapitaal is voor mannen zwak, positief en significant ($r=.168$, $p < .000$). Als er gekeken wordt naar het verband tussen sociaal milieu en het jaarlijks inkomen van een persoon, is er voor mannen een zwak positief en significant verband zichtbaar ($r=.059$, $p < .000$). Daarnaast is het verband tussen sociaal milieu en sociaal kapitaal eveneens zwak, positief en significant voor mannen ($r=.083$, $p < .000$). Dit verband neemt toe voor het verband tussen sociaal milieu en opleidingsniveau, echter blijft dit een zwak, positief en significant verband voor mannen ($r=.168$, $p < .000$).

Samenvattend kan gesteld worden dat er in de correlatiematrix geen sterke verbanden tussen de variabelen zichtbaar zijn, echter zijn alle verbanden wel significant. Daarnaast zijn de verbanden positief van aard. Op grond van de resultaten in zowel tabel 3 als tabel 4 is daarnaast te verwachten dat er geen probleem is met multicollineariteit.

Om te controleren of het resultaat robuust is voor een andere operationalisering van succes, namelijk de afhankelijke variabele 'spaargeld', is ervoor gekozen om deze ook in de correlatiematrix op te nemen en tegenover de andere variabelen te zetten (zie tabel 5).

Tabel 5
Correlatiematrix vrouwen

		Spaargeld
Spaargeld	Correlatie	1
	Sig.	.
	N.	4311
Sociaal kapitaal (skmean)	Correlatie	.275
	Sig.	.000
	N.	4306
Opleidingsniveau	Correlatie	.002
	Sig.	.916
	N.	4311
Sociaal milieu	Correlatie	.072
	Sig.	.000
	N.	4311

Zoals zichtbaar wordt in tabel 5 zijn alle verbanden tussen spaargeld en de andere variabelen zwak en positief voor vrouwen. Echter is één variabele niet significant voor vrouwen, namelijk het opleidingsniveau ($r=.002$, $p=.916$). De andere variabelen zijn wel significant.

Tabel 6
Correlatiematrix mannen

		Spaargeld
Spaargeld	Correlatie	1
	Sig.	.
	N.	4762
Sociaal kapitaal (skmean)	Correlatie	.281
	Sig.	.000
	N.	4749
Opleidingsniveau	Correlatie	.046
	Sig.	.001
	N.	4762
Sociaal milieu	Correlatie	.029
	Sig.	.049
	N.	4762

In tabel 6 worden de correlaties tussen spaargeld en alle andere variabelen voor mannen weergegeven. Alle correlaties zijn positief, zwak en significant. Spaargeld is als alternatieve variabele voor het jaarlijks inkomen gekozen, omdat spaargeld het financiële vermogen van een individu weergeeft. Dit vermogen zou een indicator voor individueel succes kunnen zijn. Ook in tabel 5 en tabel 6 is geen probleem met multicollineariteit te verwachten aan de hand van de uitkomsten van de correlatiematrixen.

In tabel 7, 8 en 9 zijn de resultaten uit de ordinale logistische regressie terug te zien. Hierbij is de regressie opgesplitst in drie delen. Waarbij in Model 1 slechts het hoofdverband getoetst wordt. In Model 2 wordt hier geslacht en de interactievariabele van geslacht en sociaal kapitaal aan toegevoegd. Model 3 is tot slot de ordinale logistische regressie met alle variabelen uit het conceptueel model.

Binnen de ordinale logistische regressie in SPSS worden een aantal waarden gerapporteerd. Zo dient de -2 Log Likelihood ertoe om te bepalen of het model iets toevoegt. Dit doet deze waarde door te kijken of de afhankelijke variabele verklaard kan worden door het model tegenover de nulwaarde van de ruwe odds te zetten. Als de -2 Log Likelihood significant is, heeft het model toegevoegde verklaringskracht ten opzichte van het basis intercept-model. Het *Goodness of fit* criterium is een andere meting die bepaalt of het veronderstelde model voldoende is. De nulhypothese van dit criterium stelt dat 'het model de data onjuist beschrijft'. Bij deze waarde is het vandaar belangrijk dat het criterium niet significant is.¹ De Pseudo r-square geeft een indicatie van de verklaarde variantie. Er zal gebruik gemaakt worden van de Pseudo r-square van Nagelkerke, welke tussen nul en één ligt. Tot slot toetst de Test of Parallel Lines of de verwachting klopt dat de variabelen binnen alle categorieën binnen de ordinale logistische regressie dezelfde invloed hebben.

Tabel 7
Ordinale logistische regressie hoofdverband

		Inkomen
Sociaal kapitaal	B.	.059
	Sig.	.000
	-2 Log	
	Likelihood	.000
	Sig.	
	Test of Parallel	
	Lines	
	Sig.	.346

¹ Door afhankelijke variabelen die niet in de datavoorkomen, zijn er een groot aantal cellen leeg in het model. Dit beïnvloed de Goodness of fit test. Volgens de Goodness of fit indicatoren worden alle geschatte modellen in dit onderzoek de data adequaat beschrijven. Echter kan deze test niet gebruikt worden, omdat de onafhankelijk variabele continu is en dit voor problemen bij de indicatoren zorgt.

Het hoofdverband wordt door middel van de eerste hypothese getoetst. De resultaten uit de ordinale logistische regressie in Tabel 7 laten zien dat er een positief en significant verband bestaat tussen het sociaal kapitaal van een persoon en het jaarlijks inkomen van het huishouden ($b= 0.059$, $p= <0.000$). Ook de -2 Log Likelihood is significant ($p=0.000$), hierdoor kan men aannemen dat het model waarde toevoegt. De verklaarde variantie van dit model is volgens de Pseudo r-square van Nagelkerke 6,6%. Daarnaast wijst de Test of Parallel Lines uit dat de nulhypothese niet significant is ($p=0.346$).

Tabel 8
Ordinale logistische regressie met interactievariabele geslacht

		Inkomen
Sociaal kapitaal	B.	.058
	Sig.	.000
Geslacht	B.	-.594
	Sig.	.035
Interactievariabele	B.	.003
	Sig.	.570
	-2 Log Likelihood	.000
	Sig.	
	Test of Parallel Lines	
	Sig.	.021

Uit tabel 8 blijkt dat het hoofdverband positief en significant blijft als de variabele geslacht wordt toegevoegd ($b=0.058$, $p=<0.000$). De interactievariabele is echter positief en niet significant ($b=0.003$, $p=0.570$). De -2 Log Likelihood blijft wel significant ($p=0.000$). De coëfficiënt van geslacht zelf is negatief en significant ($b=-0.594$, $p=0.035$). De verklaarde variantie van het model volgens Nagelkerke stijgt naar 10,6%. Bij een alpha van 5% wordt de Test of Parallel Lines significant ($p=0.021$). Dit betekent dat de verwachting dat de variabelen binnen alle categorieën van de afhankelijke variabele even veel invloed hebben verworpen kan worden. De Test of Parallel Lines toetst namelijk of de verwachting klopt dat de variabelen binnen alle categorieën van de afhankelijke variabele dezelfde invloed hebben.

Tabel 9
 Ordinale logistische regressie met alle variabelen

		Inkomen
Sociaal kapitaal	B.	.053
	Sig.	.000
Geslacht	B.	-.599
	Sig.	.036
Interactievariabele	B.	.002
	Sig.	.631
Sociaal milieu 1	B.	-.366
	Sig.	.000
Sociaal milieu 2	B.	-.349
	Sig.	.000
Opleidingsniveau 1	B.	-.256
	Sig.	.000
Opleidingsniveau 2	B.	-.175
	Sig.	.017
	-2 Log Likelihood	.000
	Sig.	
	Test of Parallel Lines	
	Sig.	.014

Het hoofdverband blijft ook in de ordinale logistische regressieanalyse positief en significant, zoals in tabel 9 te zien is ($b=0.053$, $p=0.000$). Ook 'geslacht' blijft significant en negatief ($b=-0.599$, $p=0.000$). De interactievariabele is echter niet significant ($b=0.002$, $p=0.631$). Als er gecontroleerd wordt voor sociaal milieu, blijkt het verband negatief en significant te zijn. Dit geldt voor alle categorieën ($b=-0.366$, $p=0.000$ en $b=-0.349$, $p=0.000$). Daarnaast is er voor opleidingsniveau gecontroleerd, ook hier is een negatief en significant verband zichtbaar voor alle categorieën ($b=-0.256$, $p=0.000$ en $b=-0.175$, $p=0.017$). De -2 Log Likelihood in Model 3 blijft significant ($p=0.000$). De verklaarde variantie van Nagelkerke stijgt naar 11,6%.

Tot slot is ook de Test of Parallel Lines door de alpha van 5% significant ($p=0.014$). Dit kan erop duiden dat de invloed van de variabelen binnen alle categorieën van de afhankelijke variabele een andere mate van invloed hebben.

Tabel 10
 Ordinale logistische regressie met spaargeld en alle variabelen

		Spaargeld
Sociaal kapitaal	B.	.057
	Sig.	.000
Geslacht	B.	-.329
	Sig.	.231
Interactievariabele	B.	.004
	Sig.	.401
Sociaal milieu 1	B.	-.180
	Sig.	.001
Sociaal milieu 2	B.	-.228
	Sig.	.000
Opleidingsniveau 1	B.	-.243
	Sig.	.000
Opleidingsniveau 2	B.	-.135
	Sig.	.057
	-2 Log Likelihood	.000
	Sig.	
	Test of Parallel Lines	
	Sig.	.000

In tabel 10 is te zien dat het verband tussen sociaal kapitaal en spaargeld ook positief en significant is ($b=0.057$, $p=0.000$). Echter is het verband met geslacht negatief en niet significant ($b=-0.329$, $p=0.231$). De interactievariabele is positief en ook niet significant ($b=0.004$, $p=0.401$). Indien er voor sociaal milieu gecontroleerd wordt, is het verband negatief en significant in alle categorieën ($b=-0.180$, $p=0.001$ en $b=-0.228$, $p=0.000$). Voor

opleidingsniveau is er in beide categorieën een negatief verband te zichtbaar, waarbij de eerste categorie significant is ($b=-0.243$, $p=0.000$) en de tweede categorie niet ($b=-0.135$, $p=0.057$). De -2 Log Likelihood is ook binnen dit model significant ($p=0.000$). De verklaarde variantie volgens Nagelkerke is in dit model 10,8%. Tot slot blijft de Test of Parallel Lines significant ($p=0.000$). Dit wijst erop dat de invloed van de variabelen binnen alle categorieën van de afhankelijke variabele een andere mate van invloed hebben.

Op grond van het feit dat de *parallel odds assumption* in het hoofdmodel wordt verworpen, zijn ter aanvulling een drietal binaire logistische regressies uitgevoerd. Binnen deze regressies is gecontroleerd of alle categorieën van de afhankelijke variabele inderdaad niet dicht bij elkaar liggen. In tabel 11 zijn de uitkomsten uit de regressievergelijking voor drie verschillende groepen weergegeven, namelijk de lage, middel en hoge inkomenscategorie. Om dit te kunnen doen zijn dummyvariabelen aangemaakt die ervoor zorgen dat de inkomenscategorieën tegenover elkaar afgezet worden. In de uitgeschreven regressievergelijking is te zien dat alle variabelen hetzelfde gehouden zijn en er alleen naar het verschil tussen mannen en vrouwen gekeken wordt, door daar een andere waarde in te vullen. Op deze wijze zijn de odds ratio berekend met de veronderstelling dat de andere variabelen constant zijn. Om aan te kunnen tonen hoe de odds ratio zijn berekend aan de hand van de regressievergelijking is de eerste regressievergelijking uitgeschreven, de andere uitkomsten zijn op dezelfde wijze verkregen en terug te vinden in Tabel 11. Hierbij de berekening van de odds ratio voor mannen (2) tegenover vrouwen (1) met dezelfde hoeveelheid sociaal kapitaal en dezelfde waarden voor de controlevariabelen:

Regressievergelijking lage inkomenscategorie (dummy 1) voor vrouwen:

$$\log(\pi / 1-\pi) = 2.946 - 0.810 * \text{geslacht} -$$

$$0.060 * \text{sociaalkapitaal} + 0.283 * \text{opleidingmiddel} + 0.157 * \text{opleidinghoog} + 0.306 * \text{sociaalmilieumiddel} + 0.314 * \text{sociaalmilieuhoog} + 0.003 * \text{interactievariabele}$$

$$= \text{OR (man-vrw)} = \exp[-0.810(2-1) + 0.003(2-1)54]$$

$$= \exp[-0.810 + 0.162]$$

$$= \exp[-0.648]$$

$$= 0.523$$

Tabel 11
Odds ratio van de dummyvariabelen

	Dummy 1	Dummy 2	Dummy 3
B (geslacht)	-.810	-.528	-.861
B (sociaal kapitaal)	-.060	-.051	-.059
Odds ratio (m/v)	.523	.694	.497

Uit tabel 11 kan geconcludeerd worden dat het hoofdmodel toch voldoet. Er zijn geen grote verschillen zichtbaar tussen de diverse inkomenscategorieën. Dit duidt erop dat de veronderstelling van dezelfde invloed binnen de verschillende inkomenscategorieën redelijk is. Echter blijkt wel de odds ratio voor mannen kleiner zijn om in een lagere inkomenscategorie terecht te komen dan voor vrouwen, als beide groepen dezelfde hoeveelheid sociaal kapitaal bezitten.

Tot slot is het van belang om te vermelden dat tijdens de analyse een schaal is opgesteld om sociaal kapitaal te meten. Deze schaal vormt een alternatieve variabele voor de onafhankelijke variabele 'skmean'. Op grond van het feit dat de schaalvariabele alleen de hoeveelheid sociaal kapitaal meet, maar niet de 'kwaliteit', is ervoor gekozen om 'skmean' voor de meting van sociaal kapitaal te gebruiken. De analyse is ook uitgevoerd met de schaalvariabele, echter zijn deze resultaten niet uitgewerkt in de resultatensectie, omdat deze variabele minder geschikt bleek te zijn om sociaal kapitaal te meten. In de bijlage twee is de syntax weergegeven met de schaal voor sociaal kapitaal, zodat duidelijk wordt dat men ook een andere variabele ter vergelijking bekeken heeft.

Conclusie

Binnen dit onderzoek is geanalyseerd of sociaal kapitaal het mechanisme vormt dat het verschil in de mate van succes tussen mannen en vrouwen kan verklaren. Uit de resultaten blijkt dat er een verband is tussen sociaal kapitaal en de mate van succes van een individu. Echter blijkt de modererende variabele 'geslacht' niet significant te zijn. Dit blijft ook het geval als er gecontroleerd wordt voor de herkomst van een individu en het opleidingsniveau. Op basis hiervan kan slechts hypothese één worden aangenomen en wordt er geen bewijs gevonden voor hypothese twee en drie. Deze resultaten leiden tot de conclusie dat geslacht binnen de gebruikte dataset geen direct invloed heeft op het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes binnen de bedrijfselite, maar dat er wel een verschil is tussen het inkomen van mannen en vrouwen. Zo blijkt uit een aanvullende analyse dat de odds ratio om in een lagere inkomenscategorie terecht te komen voor mannen kleiner zijn dan voor vrouwen, als zij dezelfde hoeveelheid aan sociaal kapitaal bezitten. Dit duidt erop dat het verschil in succes tussen mannen en vrouwen ook niet door de hoeveelheid sociaal kapitaal verklaard kan worden. Samenvattend kan gesteld worden dat sociaal kapitaal voor vrouwen en mannen een ander invloed heeft op het inkomen, maar geslacht niet het mechanisme vormt dat dit verschil veroorzaakt.

Uitgaand van het onderzoek van Janasz en Forret (2008) werd verwacht dat het persoonlijk netwerk ofwel het sociaal kapitaal invloed heeft op succes binnen de loopbaan. Ook Bourdieu (1989) ondersteunde deze verwachting door zijn nadruk op het eigen netwerk binnen het sociaal kapitaal. Het verwachte positieve verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes, is ook door dit onderzoek bevestigd. De gebruikte literatuur gaf echter reden om te veronderstellen dat dit verband anders zou zijn voor vrouwen dan voor mannen. Zo toonde literatuur aan de ene kant aan dat vrouwen minder sociaal kapitaal dan mannen hebben en daardoor minder succesvol zijn (Bittman et al., 2003; Lin, 2000). Terwijl andere onderzoeken bijdroegen aan de verwachting dat vrouwen meer sociaal kapitaal hebben en daardoor meer succes hebben (Mishra & Jhunjunwala, 2013; Moore, 1990). Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat vrouwen inderdaad een lager inkomen hebben dan mannen, wat in dit geval gezien wordt als minder 'succesvol' zijn. Echter is de modererende variabele die de invloed van geslacht op het verband tussen sociaal kapitaal en de mate van succes meet niet significant. Dit houdt in dat verwachtingen die de tweede en derde hypothese vormen, niet bekrachtigd kunnen worden. Ondanks het feit dat onbekend is welk

mechanisme het verschil verklaard, heeft dit onderzoek wel wetenschappelijke aanvulling kunnen geven op de bestaande uitkomsten van de theorieën en onderzoeken die gebruikt zijn. Zo is namelijk gebleken dat de odds ratio voor mannen om in een lagere inkomenscategorie te vallen kleiner zijn dan de odds ratio voor vrouwen, als er getoetst wordt voor dezelfde hoeveelheid sociaal kapitaal. Dit resultaat duidt erop dat de hoeveelheid sociaal kapitaal geen invloed heeft op de inkomenscategorie waarin een individu valt, maar hier nog een ander onbekend mechanisme achter schuil gaat.

Discussie

De wetenschappelijke bijdrage van dit onderzoek was om mannen en vrouwen tegenover elkaar te zetten en binnen één onderzoek te bekijken, om hierdoor een aanvulling op reeds bestaande onderzoeken te geven. Het doel van dit onderzoek was om te achterhalen of sociaal kapitaal het mechanisme vormt dat de mate van succes, ofwel het inkomensverschil, tussen mannen en vrouwen kan verklaren. Echter bleek uit de resultaten dat de modererende variabele binnen dit onderzoek niet significant is, en kunnen er hierdoor geen uitspraken gedaan worden over de invloed van deze modererende variabelen op het hoofdverband. Het mechanisme dat schuilgaat achter het inkomensverschil tussen en mannen en vrouwen kon in dit onderzoek niet achterhaald worden. Deze tekortkoming vormt een aanleiding voor vervolgonderzoek. Dit onderzoek heeft op dit gebied namelijk slechts bevestigd dat er een verschil is tussen het inkomen van mannen en vrouwen. Indien er meer tijd was geweest, hadden er analyses uitgevoerd kunnen worden met andere variabelen, die het effect wellicht wel direct beïnvloeden.

Gezien het zojuist genoemde feit kunnen er geen uitspraken over de invloed van geslacht gedaan worden. Echter blijkt wel dat er een verband is tussen sociaal kapitaal en de mate van succes, deze informatie kunnen individuen gebruiken door hier zelf op in te spelen. Zo kunnen zij in praktijk deelnemen aan bijvoorbeeld netwerkborrels op hun netwerk uit te breiden. Op het beleid van organisaties kan helaas niet ingespeeld worden, omdat sociaal kapitaal niet het mechanisme is dat het verschil in mate van succes tussen de geslachten verklaard. Uit deze conclusies blijkt dat dit onderzoek op een andere manier maatschappelijk bij kan dragen dan van tevoren werd verwacht.

Tijdens de analyse van de data werd duidelijk dat er een onderzoekspopulatie aangemaakt moest worden die ervoor zou zorgen dat alleen het inkomen van individuen

gemeten zou worden. Dit probleem ontstond, omdat er gebruik gemaakt is van bestaande data waardoor variabelen niet zelf geoperationaliseerd konden worden. Ondanks het feit dat er genoeg respondenten overbleven, heeft het ervoor gezorgd dat er minder respondenten in de analyse meegenomen zijn. Als er meer respondenten in het onderzoek meegenomen hadden kunnen worden, had het verband nog op meer invloeden getoetst kunnen worden. Zo is er bijvoorbeeld niet gekeken of er een verschil is tussen gehuwde en niet-gehuwde mensen, omdat een variabele ontbreekt die het inkomen op individueel niveau meet. In vervolgonderzoek zou achterhaalt kunnen worden of het wel of niet gehuwd zijn wellicht invloed heeft op sociaal kapitaal.

Tot slot zou in vervolgonderzoek gebruik gemaakt kunnen worden van interviews. Door deze kwalitatieve methode zouden meer inzichten verkregen kunnen worden over eventuele persoonlijke beweegredenen, die invloed hebben op het (lagere) jaarlijks inkomen van vrouwen. Wellicht is er namelijk sprake van een mechanisme dat niet door middel van de informatie in een database te achterhalen is. Een andere reden zou kunnen zijn dat organisaties in verschillende branches de functie 'senior-manager' op een ander niveau financieel inschalen. Of dit het geval is kon niet in deze database achterhaald worden.

Referentielijst

- Bittman, M., England, P., Sayer, L., Folbre, N., & Matheson, G. (2003). When does gender trump money? Bargaining and time in household work. *American Journal of Sociology, 109* (1), 186-214.
- Bourdieu, P. (1989). Economisch kapitaal, cultureel kapitaal, sociaal kapitaal. In D. Pels (red.), *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip* (p. 120–141). Amsterdam, Nederland: Van Genneep.
- CAMSIS. (2012). *The Construction of CAMSIS Measures*. Verkregen op 18 maart, 2017, van <http://www.camsis.stir.ac.uk/overview.html#Stats>.
- Deutsch, F.M., Roksa, J., & Meeske, C. (2003). How gender counts when couples count their money. *Sex Roles, 48* (7), 291-304. doi: 10.1023/A:1022982328840
- European Commission. (2015). *Gender balance on corporate boards: Europe is cracking the glass ceiling*. Verkregen op 3 maart, 2017, van http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/womenonboards/factsheet_women_on_boards_web_2015-10_en.pdf.
- European Commission. (2016). *Gender balance on corporate boards: Europe is cracking the glass ceiling*. Verkregen op 4 maart, 2017, van http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_balance_decision_making/1607_factsheet_final_wob_data_en.pdf.
- Fennema, M., & Huibert, S. (2004). Elites in Nederland. In M. Fennema & S. Huibert (red.), *Nederlandse elites in de twintigste eeuw: Continuïteit en verandering* (p. 7–14). Amsterdam, Nederland: Amsterdam University Press.
- Heemskerck, E.M. (2007). *Decline of the corporate community. Network dynamics of the Dutch business elite*. Amsterdam, Nederland: Amsterdam University Press.
- Heemskerck, E.M., & Fennema, M. (2014). Women on board: Female board membership as a form of elite democratization. *Enterprise & Society, 15* (2), 252-284. doi:10.1093/es/kht136
- De Janasz, S.C., & Forret, M.L. (2008). Learning the art of networking: A critical skill for enhancing social capital and career success. *Journal of Management Education, 32* (5), 629-650. doi: 10.1177/1052562907307637
- Judge, T.A., Cable, D.M., Boudreau, J.W., & Bretz JR, R.D. (1995). An empirical investigation of the predictors of executive career success. *Personnel Psychology, 48* (3), 485-519. doi: 10.1111/j.1744-6570.1995.tb01767.x
- Liedtke, J. (2017). *Wie doorbreekt het glazen plafond? (Literature review)*. Master Arbeid, Organisatie en Management, Erasmusuniversiteit Rotterdam, Rotterdam.
- Lin, N. (2000). Inequality in social capital. *Contemporary Sociology, 29* (6), 785-795.
- Merens, A., Henderikse, W., & Pouwels, B. (2015). Door het glazen plafond. Naar effectieve maatregelen voor meer vrouwen in de top. *Beleid en Maatschappij, 42* (1), 6-31. doi: 10.5553/BenM/138900692015042001002
- Mishra, R.K., & Jhunjhunwala, S. (2013). *Diversity and the effective corporate board*. Oxford, Verenigd Koninkrijk: Academic Press.
- Mizruchi, M. (1996). What do interlocks do? An analysis, critique, and assessment of research on interlocking directorates. *Annual Review of Sociology, 22*, 271-298.
- Moore, G. (1990). Structural determinants of men's and women's personal networks. *American Sociological Review, 55* (5), 726-735.
- Prince, M. (1993). Women, men, and money styles. *Journal of Economic Psychology, 14*, 175-182.
- Savage, M., & Williams, K. (2008). Elites: remembered in capitalism and forgotten by social

sciences. *The Sociological Review*, 56 (1), 1-24. doi: 10.1111/j.1467-954X.2008.00759.x

SCP. (2016). *Emancipatormonitor 2016*. Verkregen op 18 december, 2016, van https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2016/Emancipatiemonitor_2016.

The UK Data Service. (2017). *BBC Great British Class Survey, 2011-2013*. Verkregen op 10 maart, 2017, van <https://discover.ukdataservice.ac.uk/catalogue/?sn=7616>.

Bijlage 1: Syntax

```
RECODE hhincome (1 thru 9=1) (10 thru 13=2) (14 thru 20=3) (21 thru 23=4) INTO  
hhincome_her.  
EXECUTE.
```

```
RECODE savings (0 thru 7=1) (8 thru 23=2) (24 thru 42=3) (43 thru 47=4) INTO savings_her.  
EXECUTE.
```

```
RECODE educ (1=1) (2=1) (3=2) (4=2) (6=3) (7=3) (5=SYSMIS) INTO educ_her.  
EXECUTE.
```

```
RECODE fclass (4=1) (5=1) (6=1) (8=1) (1=2) (2=2) (3=2) (9=2) (7=3) INTO fclass_her.  
EXECUTE.
```

```
COMPUTE interactievar_geslacht_sociaalkapitaal=sex * skmean.  
EXECUTE.
```

```
RECODE econstat (3=1) (8=1) (ELSE=0) INTO econstat_her.  
EXECUTE.
```

```
RECODE marital (2=1) (4=1) (8=1) (9=1) (ELSE=0) INTO martial_her.  
EXECUTE.
```

```
USE ALL.  
COMPUTE filter_$(class = 7 AND econstat_her =1 AND martial_her=1).  
VARIABLE LABELS filter_$ 'class = 7 AND econstat_her =1 AND martial_her=1 (FILTER)'.  
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.  
FORMATS filter_$ (f1.0).  
FILTER BY filter_$.  
EXECUTE.
```

```
SORT CASES BY sex.  
SPLIT FILE SEPARATE BY sex.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
NONPAR CORR  
/VARIABLES=skmean hhincome_her  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=hhincome_her educ  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=educ skmean  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=hhincome_her fclass  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=fclass skmean  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=educ skmean  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
NONPAR CORR  
/VARIABLES=skmean savings_her  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=savings_her educ  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
NONPAR CORR  
/VARIABLES=savings_her fclass  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
SPLIT FILE OFF.
```

```
PLUM hhincome_her WITH skmean  
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)  
SINGULAR(1.0E-8)  
/LINK=LOGIT  
/LOCATION=skmean  
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL.
```

```
PLUM hhincome_her BY sex WITH interactievar_geslacht_sociaalkapitaal skmean
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)
SINGULAR(1.0E-8)
/LINK=LOGIT
/LOCATION=interactievar_geslacht_sociaalkapitaal sex skmean
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL
/SAVE=PREDCAT.
```

```
PLUM hhincome_her BY fclass_her educ_her sex WITH skmean
interactievar_geslacht_sociaalkapitaal
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)
SINGULAR(1.0E-8)
/LINK=LOGIT
/LOCATION=skmean fclass_her educ_her interactievar_geslacht_sociaalkapitaal sex
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL
/SAVE=PREDCAT.
```

```
PLUM savings_her BY fclass_her educ_her sex WITH skmean
interactievar_geslacht_sociaalkapitaal
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)
SINGULAR(1.0E-8)
/LINK=LOGIT
/LOCATION=skmean fclass_her educ_her interactievar_geslacht_sociaalkapitaal sex
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL
/SAVE=PREDCAT.
```

```
RECODE hhincome_her (1=1) (ELSE=0) INTO hhincome_her_dummy1.
EXECUTE.
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hhincome_her_dummy1
/METHOD=ENTER sex skmean educ_her fclass_her interactievar_geslacht_sociaalkapitaal
/CONTRAST (sex)=Indicator(1)
/CONTRAST (educ_her)=Indicator
/CONTRAST (fclass_her)=Indicator
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT SUMMARY CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

```
RECODE hhincome_her (1=1) (2=1) (ELSE=0) INTO hhincome_her_dummy2.  
EXECUTE.
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hhincome_her_dummy2  
/METHOD=ENTER sex skmean educ_her fclass_her interactievar_geslacht_sociaalkapitaal  
/CONTRAST (sex)=Indicator(1)  
/CONTRAST (educ_her)=Indicator  
/CONTRAST (fclass_her)=Indicator  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT SUMMARY CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

```
RECODE hhincome_her (1=1) (2=1) (3=1) (ELSE=0) INTO hhincome_her_dummy3.  
EXECUTE.
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hhincome_her_dummy3  
/METHOD=ENTER sex skmean educ_her fclass_her interactievar_geslacht_sociaalkapitaal  
/CONTRAST (sex)=Indicator(1)  
/CONTRAST (educ_her)=Indicator  
/CONTRAST (fclass_her)=Indicator  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT SUMMARY CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

Bijlage 2: analyse met schaalvariabele

```
COMPUTE  
schaal_sociaalkapitaal=MEAN(nstudent,ngarden,nnever,nciveng,nnurse,nrecep,ndoctor,npo  
st,  
  nofman,  
  
nsolicitor,nresearch,nsecret,nacc,ntrain,nmachop,nfarm,nclean,nteach,narmy,nelec,nfinan,  
  nbankman,  
  nsales,nsoft,ncallcen,nexec,ntruck,naristo,nartist,ntrav,nclergov,nfact,nguard,ncater,nlect,  
  npub,  
  nrestman).  
EXECUTE.  
  
FREQUENCIES VARIABLES=schaal_sociaalkapitaal  
/ORDER=ANALYSIS.
```

RELIABILITY

```
/VARIABLES=nstudent ngarden nnever nciveng nnurse nrecep ndoctor npost nofman  
nsolicitor  
nresearch nsecret nacc ntrain nmachop nfarm nclean nteach narmy nelecn nfinan  
nbankman nsales nsoft  
ncallcen nexec ntruck naristo nartist ntrav nclergov nfact nguard ncater nlect npub  
nrestman  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA.
```

```
COMPUTE interactievar_geslacht_sociaalkapitaalschaal=sex* schaal_sociaalkapitaal.  
EXECUTE.
```

NONPAR CORR

```
/VARIABLES=schaal_sociaalkapitaal hhincome_her  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

NONPAR CORR

```
/VARIABLES=educ schaal_sociaalkapitaal  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

NONPAR CORR

```
/VARIABLES=schaal_sociaalkapitaal savings_her  
/PRINT=SPEARMAN TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

SPLIT FILE OFF.

```
PLUM hhincome_her WITH schaal_sociaalkapitaal  
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)  
SINGULAR(1.0E-8)  
/LINK=LOGIT  
/LOCATION= schaal_sociaalkapitaal  
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL.
```

```
PLUM hhincome_her WITH schaal_sociaalkapitaal  
interactievar_geslacht_sociaalkapitaalschaal  
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)  
SINGULAR(1.0E-8)  
/LINK=LOGIT  
/LOCATION= schaal_sociaalkapitaal interactievar_geslacht_sociaalkapitaalschaal  
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL.
```



```
PLUM hhincome_her BY fclass_her savings_her educ_her sex WITH schaal_sociaalkapitaal
interactiever_geslacht_sociaalkapitaalschaal
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)
SINGULAR(1.0E-8)
/LINK=LOGIT
/LOCATION= schaal_sociaalkapitaal fclass_her savings_her educ_her
interactiever_geslacht_sociaalkapitaalschaal sex
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL
/SAVE=PREDCAT.
```

```
PLUM savings_her BY fclass_her educ_her sex WITH schaal_sociaalkapitaal
interactiever_geslacht_sociaalkapitaalschaal
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5) PCONVERGE(1.0E-6)
SINGULAR(1.0E-8)
/LINK=LOGIT
/LOCATION= schaal_sociaalkapitaal fclass_her educ_her
interactiever_geslacht_sociaalkapitaalschaal
sex
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY TPARALLEL
/SAVE=PREDCAT.
```